

الإشارات

کندوکاوی در برجسته‌ترین رخدادهای
بازارهای سرمایه عربی

سال دوم | شماره ۴۰ | ۳۰ خرداد ۱۴۰۳

اداره امور بین‌الملل

LAUHAR ART

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تدوین و انتشار اداره امور بین‌الملل سازمان بورس و اوراق بهادار
راهبری دکتر حسین محمدی، مشاور عالی و جانشین رییس سازمان در حوزه فناوری اطلاعات و امور بین‌الملل
نظارت کریم کریمی، رئیس اداره امور بین‌الملل سازمان
همکاران این شماره کریم کریمی

مطالب این نشریه لزوماً انعکاس نظرات سازمان بورس و اوراق بهادار ایران نیست.
نشریه‌های اشارات از دریافت مقاله‌ها و اخبار مناسب استقبال می‌کند.
نشریه در دخل، تصرف و تلخیص مقاله‌ها آزاد است.
نقل مطالب با ذکر مأخذ مانعی ندارد.
نشانی نشریه: تهران، تقاطع خیابان مطهری و قائم مقام فراهانی، ساختمان بورس و اوراق بهادار، طبقه دوازدهم،

اداره امور بین‌الملل

تلفن: ۰۲۱ - ۸۴۰۸۳۷۰۷

نشانی اینترنتی: www.seo.ir

پست الکترونیک: intl@seo.ir

فهرست

● عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

● مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

● پیش‌بینی رشد ۵/۲ درصدی در بخش IT خاورمیانه در ۲۰۲۴

● چند خبر از عمان:

○ مازاد تجاری ۶/۷ میلیارد دلاری در مارس

○ کاهش نسبت بدهی عمومی به GDP

○ ارزش تجارت الکترونیک عمان به بیش از ۲ میلیارد دلار رسید

○ افزایش ۰/۴ درصدی تورم عمان

عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

بورس‌های عربی منطقه هفته کم‌نوسانی را سپری کردند و به جز دو بورس، نوسان شاخص آنها کمتر از یک درصد بود. ۵ بورس روند مثبت و ۷ بورس هم روند منفی داشتند. شاخص بورس قطر با بیش از یک درصد رشد بهترین عملکرد را داشت. این میزان رشد برای بورس‌های عراق، بحرین، فلسطین و دوبی کمتر از یک درصد بود. شاخص بورس عمان با بیش از یک درصد افت، بدترین عملکرد را داشت. این میزان کاهش برای بورس‌های عربستان، اردن، ابوظبی، کویت، لبنان و مصر کمتر از یک درصد بود.

بهای نفت خام در روز جمعه کاهش داشت اما بهای این طلای سیاه بعد از یک ماه افت، اولین هفته افزایشی را شاهد بود. علت این امر هم سیگنال کاهش تولید نفت خام از سوی اوپک پلاس بود. بهای طلا نیز افزایش هفتگی را ثبت کرد. کاهش تورم در ایالات متحده علت این امر بود. بازارهای عربی به دلیل فرارسیدن عید سعید قربان، این هفته را تعطیل خواهند بود.

تغییر از ابتدای سال End-2023	تغییر هفتگی (%)	13 June 2024	شاخص	کشور	ردیف
-0.30	-0.49	2,420.51	Amman SE General	اردن هاشمی	۱
-1.71	0.03	3,980.11	DFM General	امارات متحده عربی	۲
-6.60	-0.27	8,932.94	FTSE ADX General	امارات متحده عربی	۳
4.05	0.26	2,040.84	Bahrain All Share	بحرین	۴
0.91	0.63	901.25	ISX Main 60	عراق	۵
-3.91	-0.53	11,498.93	Tadawul All Share	عربستان سعودی	۶
4.32	-1.93	4,679.45	MSM 30	عمان	۷
-8.03	0.25	540.06	Al-Quds	فلسطین	۸
-6.01	1.41	9,667.00	QE General	قطر	۹
5.89	-0.24	5,791.95	Main Market 50	کویت	۱۰
-17.43	-0.17	1,657.62	BLOM Stock	لبنان	۱۱
6.99	-0.04	26,417.60	EGX 30	مصر	۱۲

مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

● پیش‌بینی رشد ۵/۲ درصدی صرف هزینه در بخش IT خاورمیانه در ۲۰۲۴

مؤسسه Gartner Inc. در آخرین گزارش خود پیش‌بینی کرده است که صرف هزینه در بخش IT خاورمیانه در سال ۲۰۲۴ با ۵/۲ درصد افزایش به ۱۹۳/۷ میلیارد دلار برسد. این میزان البته از رشد ۶/۶ درصدی در سال ۲۰۲۳ پایین‌تر خواهد بود.

در حالی که تورم در منطقه کاهش یافته است، اما به دلیل عدم ثبات ناشی از تولید نفت، خطرات بالقوه کاهش فعالیت‌های اقتصادی مرتبط با تنش‌های ژئوپلیتیک منطقه و همچنین اختلالات مداوم در مسیرهای اصلی کشتیرانی به دلیل حملات دریایی، سازمان‌های فعال منطقه خاورمیانه همچنان با چالش‌هایی مواجه هستند و در نتیجه در مورد صرف هزینه در این بخش، روند محتاطانه‌ای در پیش می‌گیرند.

با وجود تجربه رشد در سال ۲۰۲۳، این مؤسسه انتظار دارد که صرف هزینه در سیستم‌های مرکز داده، به ویژه در ذخیره سازی مبتنی بر کنترل‌کننده خارجی (ECB) در سال ۲۰۲۴ تا ۰/۳ درصد کاهش یابد. این کاهش به دلیل افزایش تقاضا برای گزینه‌های جایگزین مانند ذخیره سازی تعریف شده با نرم‌افزار (SDS)، نرم‌افزار زیرساختی بیش از حد همگرا (HCIS) و مدل «ذخیره‌سازی به عنوان سرویس» است.

بخش «امنیت» کماکان یک حوزه کلیدی برای هزینه خدمات IT در منطقه است. از سوی دیگر، به دلیل تقاضای نابرابر برای دستگاه‌های جدید، احتمالاً صرف هزینه برای خرید دستگاه‌های جدید در سال ۲۰۲۴ حدود ۴/۵ درصد کاهش خواهد داشت.

چند خبر از عمان:

● مازاد تجاری ۶/۷ میلیارد دلاری در مارس

در پایان ماه مارس، مازاد تجاری عمان با بیش از ۳۵ درصد رشد نسبت به زمان مشابه در سال قبل به ۲/۶۱ میلیارد ریال عمان (۶/۷ میلیارد دلار) رسید، این رقم در پایان اسفند سال گذشته ۱/۹۳ میلیارد ریال بود.

به گزارش «مرکز ملی آمار و اطلاعات عمان (NCSI)»، در مدت یاد شده ارزش کالاهای صادراتی با ۱۶/۷ درصد افزایش به ۶/۵ میلیارد ریال (۱۶/۸۸ میلیارد دلار) و ارزش کالاهای وارداتی با ۶/۹ درصد افزایش به ۳/۸۹ میلیارد ریال (۱۰/۱ میلیارد دلار) رسید.

افزایش ارزش صادرات عمدتاً به دلیل افزایش ۳/۱ درصدی نفت و گاز عمان بود (۳/۷۲ میلیارد ریال). صادرات نفت خام با ۱۳/۳ درصد افزایش به ۲/۷ میلیارد ریال، صادرات نفت پالایش شده با ۱۳/۹ درصد کاهش به ۳۶۳ میلیون ریال و صادرات گاز مایع با ۱۸/۱ درصد کاهش به ۶۸۲ میلیون ریال رسید.

ارزش صادرات غیرنفتی در این مدت با ۴۴/۹ درصد افزایش به ۲/۳۳ میلیارد ریال (۶ میلیارد دلار) رسید. صادرات محصولات معدنی با ۱۲۷ درصد افزایش به ۱/۱۶ میلیارد ریال و فلزات اساسی با ۹/۶ درصد افزایش به ۳۵۲ میلیون دلار رسیدند و بیشترین رشد را در این گروه به خود اختصاص دادند. اما صادرات شیمیایی کاهش ۷/۳ درصدی را تجربه کرد و به ۲۵۳ میلیون ریال رسید.

ارزش کل صادرات مجدد نیز با ۲۶/۸ درصد افزایش به ۴۴۲ میلیون ریال رسید. «تجهیزات حمل و نقل» و «ماشین‌آلات و تجهیزات الکترونیکی» بیشترین سهم را در صادرات مجدد ایفا کردند.

در مبحث واردات نیز سه بخش «محصولات معدنی»، «ماشین‌آلات و تجهیزات الکترونیکی» و «صنایع شیمیایی» به ترتیب ۱۵، ۸/۱ و ۲/۱ درصد افزایش داشتند و به ۱/۱ میلیارد، ۶۰۵ میلیون و ۳۷۵ میلیون ریال رسیدند.

عربستان سعودی بزرگترین شریک صادرات محصولات غیرنفتی و امارات عربی متحده بزرگترین شریک صادرات مجدد عمان به شمار می‌روند.

● کاهش نسبت بدهی عمومی به GDP

نسبت بدهی عمومی به GDP عمان که در پایان سال ۲۰۲۳ برابر با ۳۶/۵ درصد بود، در پایان نیمه اول سال جاری به ۳۳/۹ درصد کاهش یافت.

با پرداخت ۷۰۰ میلیون ریال (۱/۸ میلیارد دلار) و تسویه صکوک بین‌المللی، بدهی عمومی عمان در پایان نیمه اول سال ۲۰۲۴ از ۱۵/۳ به ۱۴/۵ میلیارد ریال کاهش یافت. از این رو، نسبت بدهی عمومی به GDP در این مدت از ۳۶/۵ به ۳۳/۹ درصد رسید. در نتیجه تسویه و بازپرداخت وام‌های خارجی عمان، نسبت بدهی خارجی به کل بدهی عمومی از ۷۴ درصد در پایان سال ۲۰۲۴ به ۷۱ درصد در پایان نیمه اول سال جاری رسید.

به گفته وزارت دارایی عمان، این مازاد مالی به سمت افزایش صرف هزینه اجتماعی، تحریک رشد اقتصادی، مدیریت تعهدات مالی، کاهش بدهی عمومی و ایجاد ذخیره برای مدیریت تعهدات مالی خواهد رفت. از این رو، دولت قصد دارد با بهبود شاخص‌های رتبه‌بندی اعتباری، موقعیت مالی عمان را تقویت کرده، بدهی عمومی را کاهش داده، ریسک‌های بدهی عمومی را به حداقل رسانده و رتبه اعتباری این کشور را ارتقا دهد.

● ارزش تجارت الکترونیک عمان به بیش از ۲ میلیارد دلار رسید

به گفته وزارت تجارت، صنعت و ارتقای سرمایه‌گذاری عمان، ارزش بازار تجارت الکترونیک این کشور در سال ۲۰۲۳ به ۲/۲ میلیارد دلار رسید.

بازار تجارت الکترونیک در عمان پنج بخش اصلی را در بر می‌گیرد:

- الکترونیک و رسانه با ۳۲/۹ درصد سهم بازار،
- مواد غذایی و محصولات مراقبت‌های شخصی با ۲۵ درصد،
- مد با ۲۲/۲ درصد،
- لوازم خانگی با ۱۳/۳ درصد، و
- بازی‌ها، سرگرمی‌ها و صنایع دستی با ۶/۶ درصد.

همچنین به دلیل گسترش اینترنت و گوشی‌های هوشمند، فین تک و وبسایت‌های مربوط به تجارت الکترونیک، این وزارتخانه رشد جهانی بازار تجارت الکترونیک که در سال ۲۰۲۳ بالغ بر ۵/۸ تریلیون دلار بود، را مورد تاکید قرار داد. سازمان تجارت جهانی (WTO) انتظار دارد نرخ رشد ترکیبی سالانه درآمدهای بازار تجارت الکترونیک عمان از سال ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۷ به میزان ۹/۸ درصد رشد کند.

● افزایش ۰/۴ درصدی تورم عمان

نرخ تورم عمان در ماه آوریل ۲۰۲۴ نسبت به آوریل سال گذشته ۰/۴ درصد افزایش یافت و به ۴/۲ درصد رسید.

قیمت گروه مواد غذایی و آشامیدنی با ۲/۸ درصد افزایش، بیشترین رشد را شاهد بود. تنباکو ۲/۴، سرگرمی ۰/۴، رستوران و هتل ۰/۳، و پوشاک ۰/۲ درصد بالا رفتند. اما این نرخ تورم در برخی بخش‌ها کاهش یافت و بخش حمل و نقل با کاهش ۳ درصدی پیشتاز بود. شاخص تورم در بخش آموزش ۰/۴، مبلمان و تجهیزات منزل ۰/۲ و ارتباطات نیز ۰/۲ درصد کاهش داشتند.